

જ્યોતિર્લિંગ

GO
વર્ષOLDEST NEWS PAPER
OF KUTCH : JAYKUTCH

સ્થાપના તા. : રુમી રાયેમસર, ૧૯૩૪

★ સત્યાચાર ★ સિદ્ધાંત નિષ્ઠા

★ પ્રબળ પુરુષાર્થ

૦ સજુવખેતી ૦ ગૌમહાત્મય ૦ પર્યાવરણ ૦ ગ્રામોત્થાન ૦ સ્વાવલંબન ૦ આરોગ્ય

વસ્ત્રસાપક : ચન્દ્રદન એફ. પટેલ
ચુલાદાર : મનોજભાઈ પી. ચોલંડ્રી
તંત્રી : તેજસ સી. પટેલ

★ વર્ષ ૬૦ ★ સંવત. ૨૦૭૮ ★ માગસર વદ પ ગ ★ તા. ૧/૧/૨૦૨૪, ★ અંક પ ★ પાના ૪ ★ પોસ્ટ આવૃત્તિ તા. ૬/૧/૨૦૨૪ ★ RNI No. 1886/57

રિફાઇન્ડ તેલ ખતરનાક છે : તમારા બાળકો અને પરિવારને તોના ગેરથી બચાવો

આપ સૌ જાણતા હશો કે અત્યારે આપણા સમાજમાં દરેક ઘરમાં બાળકોથી લઈને વૃદ્ધ લોકોને જીવલોણ રોગો થવા લાગ્યા છે (જે મિકે કેન્સર, છદ્ય રોગ, પેરાલીસીસ, ડાયાબિટીસ વગેરે) તેના મુખ્ય કારણો ખોરાકમાં થતી ભેણસેળ અને કેમિકલ છે.

જો આ બાખતમાં ઉંડા ઉત્તરશો તો ખ્યાલ આવશે કે ધી, તેલ, અને દૂધમાં થતી બનાવટ (ભેણસેળ) એ મોટા ભાગના ઘાતક રોગોમાં મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. તેનાથી માસુમ બાળકો પણ જીવન ગુમાવી રહ્યા છે. (કારણ કે આધુર્યેંદ્ર અને આધુનિક વિજ્ઞાન બંનેની દ્રષ્ટિઓ આ ખોરાક જ મુખ્યત્વે પ્રાણ શક્તિ દાતા અને જીવન ટકાવી રાખનાર છે.)

આમાંથી આપણે તેલની વાત કરીએ તો અત્યારે બજારમાં મળતા મોટાભાગના તેલ રિફાઇન્ડ

અથવા ફિલ્ટરડ હોય છે. (દેશી ધાણીના હોતા નથી.) રિફાઇન્ડ તેલ કેટલું ઘાતક છે તે જીવાના માટે તેલને રિફાઇન્ડ કરવાની પ્રક્રિયા અને અસર જાણવી જોઈએ. આ માહિતી ડૉ. આર. એન. વર્મા નામના વૈજ્ઞાનિકે રજૂ કરી છે. (તે ભાબું પરમાણું અનુસંધાન કેન્દ્ર મુંબઈના ભૂતપૂર્વ વૈજ્ઞાનિક છે, જેમણે ડૉ. અધુર કલામ દ્વારા બનાવેલે પરમાણુ બોભ વખતે કામ કર્યું હતું.)

રિફાઇનિંગ વખતે થતી પ્રક્રિયા અને તેની અસરો

- ૧) તેલમાં ગેસોલીન ડેક્લેન ભણ વાથી જરૂરી ફેટી એસિડ, ખીજ તત્વો, વિટામિન ઈ, જમી, Beta Carotine અને Chlorophyll નીકળી જાય છે.
- ૨) તેલ ૩૦૦ F ગરમ થવાથી બચેલા જરૂરી ફેટી એસિડ ખરાબ થઈ જાય છે. ઉપરાંત તેમાં Free radicals Transfats બને છે.

તેનાથી હદ્દ્ય અને મગજની રક્તવાહિનીઓમાં blockage બને છે અને કેન્સર થઈ શકે છે.

- ૩) Bleaching v તેનાથી Beta carotine અને Chlorophyl નીકળી જવાથી કોલેસ્ટ્રોલ વધે છે.
- ૪) Devgumming v તેનાથી Phospholipids નીકળી જવાથી તેલ પાતળું થઈ જાય છે.
- ૫) Devodorisingv આ પ્રક્રિયામાં તેલ ૪૬૪ F પર ગરમ થવાથી કેટલાક ઉપયોગી તત્વો તેરી બની જાય છે.
- ૬) Shelf life વધારવા માટે preservative તરીકે synthetic AntivOxidants નાખવામાં આવે છે.

એટલે ધાણીનું તેલ જે શરીર ને રોગો થી બચાવી શકે છે તે શુદ્ધ સ્વરૂપમાં કેવું હોય તે જાણવી જરૂરી છે. આપને એ જાણકારી આપવાની છે કે ધાણીના નામે જે

તેલ સમાજમાં વેચાય છે તે આવું તેલ જ ખાવા યોગ્ય છે. કારણ આધુનિક ધાણીનું હોય છે જેમાં Heating Filtration જેવી પ્રક્રિયાથી અનેક ઉપયોગી તત્વો નીકળી જાય છે. એટલે વર્ષો પહેલાં ગામડામાં જે દેશી ધાણી (જથ્થી-ધાની) જોવા મળતી તેનું તેલ જ યોગ્ય ગુણવત્તાવાળું હોય છે. (કારણ કે તેમાં તેલીબીયાને ગરમ કર્યા વગર ધીમે ધીમે કુદરતી સ્વરૂપમાં જ તેમાંથી તેલ કાઢી શુદ્ધ તમે તમારા બાળકો અને પરિવારને સ્વરૂપમાં ડબ્બામાં ભરી લેવાય છે.)

કાચી (દેશી) ધાણીનું છો.'

શ્રી રામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટ, કુકમા આયોજિત

ગાય આધારીત પ્રાકૃતિક ખેતીની

૭૪મી તાલીમ, પ્રશિક્ષણ

(તાલીમ, નિવાસ, ભોજન વ્યવસ્થા ટ્રસ્ટ સંકુલમાં જ છે.)

તા ૧૧-૧૨-૧૩ જાન્યુઆરી ૨૦૨૪

શ્રી રામ કૃષ્ણ ટ્રસ્ટ, ગામ: કુકમા, તા. ભુજ, કચ્છ દ્વારા આયોજિત અને કૃષ્ણ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, કુકમા, ભારત સરકારના શાન સહયોગથી આગામી તારીખ તા. ૧૧ થી ગાય આધારિત

સજીવ ખેતીની ત્રિ દિવસીય નિવાસી તાલીમ યોજાશે. જેમાં, ગાય આધારિત સજીવ ખેતીનું અને સંબંધ મહત્વના વિષયોનું માર્ગદર્શન મેળવી શકશો. મર્યાદિત સંખ્યા લેવાની હોવાથી આપનું નામ તુરંત જ નોંધાવો...

તારીખ ૧૧ ના રોજ સવારે ૧૦ વાગ્યા થી શરૂ થશે જો દુર થી આવતા હોવ તો અગાઉ થી પણ આવી શકો છો

શિબિરનું સ્થાન :

શ્રી રામ કૃષ્ણ ટ્રસ્ટ, (ચિતન સાધના સ્થળ), ભુજ અંજાર હાઈવે, આહીર સમાજ વાડી સામે, ગામ: કુકમા, તા. ભુજ, કચ્છ. (અંજાર અને ભુજ ની વચ્ચે)

મોબાઈલ નં. 9426582810, 9925174699,

9825478934

આપેલા નંબર પર આપનું રજિસ્ટ્રેશન કરાવો, જેમાં આપનું નામ, ગામ અને સંખ્યા લખીને સાદો મેસેજ કે વોટ્સએપ કરવો અથવા ઈમેઇલ કરશો. (આવો ત્યારે આપનું આધાર કાર્ડ તેમજ તેની ઝેરોકી કોપી અવશ્ય સાથે લાવશો)

સુવિધાઓ

૧. પ્રકૃતિ વચ્ચે રહેવાની સામુહિક વ્યવસ્થા, મહિલાઓ અને પુરુષો માટે અલગ અલગ સામુહિક નિશ્ચળ વ્યવસ્થા છે તેમજ કચ્છી ગોળ ભૂગાની પેઈડ વ્યવસ્થા પણ ઉપલબ્ધ છે. ૨. પ્રાકૃતિક સાદું ભોજન ત. સજીવ ખેતી આધારિત વિવિધ વિરીયો શો.

શ્રી રામ કૃષ્ણ ટ્રસ્ટ ના સંકુલમાં બનાવેલ એક પ્રાકૃતિક ગ્રામની રચનાના સંકુલ ની મુલાકાત જેમાં આપને જોવા મળશે „પંચગવ્ય ઉત્પાદનો, દેશી કંકરેજ ગાયાની ગોશાળા, સજીવ ખેતીના પાકો, સજીવ ખેતીના વિવિધ ખાતરો અને ક્રીટ રોધકો, લુહાર કોડ, સુથાર કોડ, ગોબર કાફિટ,

વૈદિક પ્લાસ્ટર-ગોમય લીંપણ, જમીન પાણી ની ચકાસણી ની લેબોરેટરી, તેલની ધાણી તેમજ ઉત્પાદનોના વેચાણ માટે સ્વદેશી મોલ. તો આજે જ આપનું નામ નોંધાવો.

સહ પરિવાર આવી શકો તો વિશેષ આનંદ થશે.

૫૦ વર્ષમાં ઘઉં-ચોખામાંથી પોષક તત્વોની માત્ર ઘટી

વિશ્વના જુદા-જુદા ભાગોમાં રહેતા લોકો ઘઉં અને ચોખામાંથી બનાવેલા ઉત્પાદનોનો ખોરાકમા

શુદ્ધ દેશી કાંકરેજ ગોવંશની લે વેંચ માટે માધ્યમ બન્યું હોટસએપ ગ્રુપ

રસ્તે રજણતો મુકી દેવાતો ગોવંશ અને અમૃત માલધારીઓ પણ પોતાના ધણ માં એક થી વધુ પ્રજાતી રાખતા હોય ત્યારે કચ્છનો અસલ કાંકરેજ ગોવંશ જ્યારે જર્સી, શંકર અને એચ.એફ જાતના પશુઓ સાથે સંસર્ગ માં આવે છે તેનાંથી કોસ બ્રીડિંગ થવા જેવાં કારણોથી વાર્ષિક અને વિકૃત પ્રજાતી ઉત્પન્ન થઈ રહી છે. આવા સમયે કોઈ ગોપ્રેમી ને શુદ્ધ દેશી ગોવંશ ની ખરીદી કરવી હોય ત્યારે છેતરાઈ જવાનો મોટો ડર રહેતો હોય છે અને સામાન્ય ફેરફાર વચ્ચે ખાત્રી કરવી પણ મુશ્કેલ બની જતી હોય છે.

આવા સમયે રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘના ગો સેવા ગતિવિધિ – કચ્છ વિભાગ દ્વારા ઉપરોક્ત થી વધુ ગોપાલક માલધારીઓ અને પોતાનાં ધરે કે વાડીએ ગાયને રાખતા ગોપ્રેમી લોકોને જોડીને કચ્છ કાંકરેજ ગો બ્યુરો ના નામે પાંચ હોટસએપ શુદ્ધ ચાલી રહ્યાં છે જેમાં ગોવંશ ખરીદનાર અને વેચાણ કરવા ઈચ્છનાર કોઈ પણ વ્યક્તિ પોતાના નામ, સરનામાં અને મો. નંબર સાથે ગો વંશની કિમત, દુધની માત્રા, ઉમર, વેતર અને દેખાવ જાણવા ફોટો સાથેનો મેસેજ મોકલી શકે છે.

ગોસંવર્ધન ના કાર્ય થી જોડાયેલ કચ્છના જાણીતા ગોપ્રેમી અને ગોસેવા ગતિવિધિ ના કચ્છ વિભાગ સંયોજક પરબતભાઈ ગોરસીયા જણાવે છે કે કોઈપણ વ્યક્તિની સ્વાર્થ વગર ચાલતાં આ શુપનો વ્યાપ ન માત્ર કચ્છ પણ છે કે સૌરાષ્ટ્ર સુધી હોવાથી જેવો મેસેજ મુકાય કે ખુબ ઓછા

વૈદ્ય પ્રતિકભાઈ કૃષ્ણકાંતભાઈ પંડ્યા
(બી.એ.એમ.એસ) આયુર્વેદચાર્ય

આયુર્વેદ અને પંચકુર્મ દ્વારા
સંપૂર્ણ ચિકિત્સા

સોમવાર થી બુધવાર સવારે ૮ થી સાંજે ૭ સુધી
સંપર્ક : મો. ૮૧૫૫૮ ૮૨૦૦૪
ક.વિ.ઓ. જૈન મહાજન સંકુલ, હોસ્પિટલ રોડની
પાછળ, ભુજ (કચ્છ)
મંગવાણા (તા. નખત્રાણા) ખાતે પણ ગુરુવારથી
રવિવાર સુધી મળી શકશે

સમયમાં એ ગોવંશની લે વેંચ થઈ જાય છે.

શુદ્ધ મેસેજ મુકાયા પછી લેનાર અને વેચાણ વચ્ચે ભાવતાલ નક્કી કરવા બાબતે પરસ્પર સીધી વાત થતી હોવાથી દલાલ કે વચ્ચેટીયાનો પણ પણ ન રહેતો હોવાથી પણ આ પદ્ધતિ ખુબ સફળ અને વિશ્વાસપાત્ર રહી છે. કચ્છની ખેતીમાં બળદનો ઉપયોગ નહીંવત થયો હોવાથી ગોપાલકો પાસે વાઢરડાઓ ની સંખ્યા વધે છે ત્યારે પણ તેને સાચવવાનો મોટો પ્રશ્ન ઉભો થાય છે અને છેવટે રસ્તે રજણતા મુકાય અથવા કટલખાને પહોંચે છે ત્યારે સૌરાષ્ટ્ર અને ગુજરાતના અનેક વિસ્તારો માં ખેતી માટે હજુ પણ બળદનો મોટે પાયે ઉપયોગ થતો હોવાથી ત્યાં કચ્છના કાંકરેજ વાઢરડાઓ પ્રથમ પસંદગી હોય છે અને આ શુદ્ધ ના માધ્યમે અસંખ્ય વાઢરડાઓ બળદ બનાવવા માટે ત્યાં સુધી મોકલાઈ ચુક્યા છે.

દુધાણા અને ઉત્તમ ગોવંશ ઉત્સ કરવા જાતવાન નંદી (ધણખુંટ)

હોવો પણ એટલો જ જરૂરી હોય છે અને કોઈ પણ નંદી એક જ જગ્યાએ તરફ થી વધુ સમય રહેતો સંવર્ધન વિષયે એ પણ નુકસાનકારક બને છે ત્યારે અન્યાર સુધી અનેક ગામની ગોશાળાઓ અને માલધારીઓ પણ આ શુપને માધ્યમ બનાવીને સંતોષકારક રીતે પોતાના નંદી ની અરસપરસ અદલીબદલી કરી ચુક્યા છે.

નાની નાગલપર અંજાર સ્થિત ગોસેવા ગતિવિધિના સૌરાષ્ટ્ર પ્રાંત સંયોજક મેઘલ્લભાઈ હીરાણી જણાવે છે કે ગતિવિધિ ના માધ્યમે

સમગ્ર પ્રાંતમાં ગોપાલન, ગોસંવર્ધન, ગોઉર્જા, ગાય

આધારિત ચિકિત્સા સહિત કુલ ૧૮ આયામો ઉપર ખુબ પ્રભાવી કામ ચાલી રહ્યું છે ત્યારે ૨૦૧૮ થી ચાલતાં આ હોટસએપ શુપની યોજના ખુબ જ સફળ અને સાથે જોડાવું હોય તો મો.ન. ૮૪૨૮૨૮૪૭૫૪૫૫૫

શુપની ખુબ જ સફળ અને

આવકાર મળ્યો છે.

સમગ્ર કચ્છના કોઈપણ માલધારી, ગોશાળા સંચાલકો કે એકલદોકલ ગાય રાખતા ગોપાલકો ને અમૃત જરૂરી નિયમના પાલન સાથે આ શુદ્ધ સાથે જોડાવું હોય તો મો.ન. ૮૪૨૮૨૮૪૭૫૪૫૫૫

શુપની ખુબ જ સફળ અને

જાન્યુઆરી માસમાં
યોજાશે પ્રા.ખેતી

તાલીમ શિબિર

કુકમાના શ્રીરામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટના વિતન સાધના સ્થળ ખાતે તા. ૧૧-૧૨-૧૩ જાન્યુઆરીના નિઃશુલ્ક સંજીવ ખેતી તાલીમ શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં બઢેનો તથા ભાઈઓ સહપરિવાર ભાગ લઈ શકશે. તાલીમમાં વિભાવના, બીજ, રોગ, જીવાત, જમીનનું બંધારણ, માર્કેટિંગ, ખેતી ખર્ચ ઘટાડવો જેવા વિષયોનું પ્રક્રિયા, થીપરીકલ માર્ગદર્શન અપણો. નામ નોંધણી માટે ૮૪૨૮૫૪ ૮૨૮૧૦, ૮૮૨૫૧ ૭૪૫૮૮ નો સંપર્ક કરવો.

ઇજન

સંજીવ ખેતી, ગાય,
પર્યાવરણ, પાણી,
ગ્રામોત્થાનને સગતા દેખ,
સમાચાર નીચેના સરનામે
અવશ્ય મોકલશા. અમે

તેને સ્થાન આપવા
પ્રયાસ કરીશું.....

— જ્યકુચ કાર્યાલય,
બીજા માણે, ૮, હાટકેશ
કોમ્પ્લેક્સ, છઠીબારી,
ભુજ (કચ્છ)

શ્રી રામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટ, ઠાકર
માદિર પાસે, જુનાવાસ,
માધાપર(ભુજ)કચ્છ
ગોકૃષિ સંશોદન કેન્દ્ર,
આહિર સમાજવાડીની સામે,
ગામડીયા દુંગરની પાછળ,
કુકમા (ભુજ)

મોબાઈલ :
૮૮૨૫૧ ૭૪૫૮૮,
નોંધ : પત્રના લવાજમ પેટે
વાર્ષિક સહયોગ રૂ. ૧૦૦/-

જ્યકુચ

સંજીવ ખેતી ઉત્પાદન, ગો ઉત્પાદન તેમજ ગ્રામોત્થાનને
લગતી પ્રવૃત્તિ ધરાવનારાને પ્રચાર પ્રસાર માટે ઉત્તમ તક

૦ એક વાર પ્રસ્તુતિઃ રૂ. ૨૫૦/- (૧ અંક)

૦ ૪ માસ સુધી પ્રસ્તુતિઃ રૂ. ૨૫૦૦/- (૧૨ અંક)

૦ એક વર્ષ સુધી પ્રસ્તુતિઃ રૂ. ૫૦૦૦/- (૨૪ અંક)

૦ બે વર્ષ સુધી પ્રસ્તુતિઃ રૂ. ૧૦,૦૦૦/- (૪૮ અંક)

"જ્યકુચ" માં જાહેરાત આપવા માટે સંપર્ક કરો :

મો. ૮૮૨૫૧ ૭૪૫૮૮

સત્ત્વમ

નેચરલ અને ઓર્ગેનિક

૦ પંચગય ઉત્પાદન

૦ કાંસા, તાંબા, પીતળ

૦ અનાજ

ના વાસણ

સમાચાર સંપુટ

સથવારો: અદાણી ફાઉન્ડેશન દ્વારા કારીગરો સાથે મળીને ભારતીય કણાને પુનઃજીવિત કરવાનો પ્રયાસ

અમદાવાદ સ્થિત અદાણી કોર્પોરેટ હાઉસ ખાતે અદાણી ફાઉન્ડેશન દ્વારા બે હિવસીય 'સથિતારો મેળાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ભારતની વૈવિધ્યસમ્બર કળા અને હસ્તકલાનું પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું. ઉદ્ઘાટન આવૃત્તિના કાર્યક્રમમાં દેશભરના 20 સ્વ-સહાય જૂથો (SHGs) અને કારીગરો દ્વારા બનાવેલા ઉત્પાદનોની પ્રેરણાદાયી શ્રોણી દર્શાવવામાં આવી હતી. કારીગરોને સશક્ત બનાવવા અને સાંસ્કૃતિક વારસાને સમુદ્ધ કરવા આ કાર્યક્રમ આયોજિત કરવામાં આવ્યો હતો. જેમાં કારીગરો અને ગ્રાહકો વચ્ચેના અંતરને દૂર કરતું ખેટરોર્મ પુરું પાડવામાં આવ્યું હતું. અદાણી ફાઉન્ડેશનનો ઉદ્દેશ ટકાઉ આજીવિકા અને આર્થિક વૃદ્ધિને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. અદાણી ફાઉન્ડેશનના એફિઝિક્યુટિવ ડિરેક્ટર વસંત ગઢવી જણાવે છે કે રાષ્ટ્રીય સત્તરે સાંસ્કૃતિક ઓળખ જાળવવા યોગદાન આપવાની આવશ્યકતા છે. વૈશ્વકિ સત્તરે સાંસ્કૃતિક હસ્તકલાને પ્રોત્સાહન આપવાની પણ જરૂર છે જે જાગરૂકતા પેદા કરશે અને કારીગરો અને તેમની હસ્તકલાને ટેકો આપશે. પ્રાચીન હસ્તકલાના પુનરૂત્પથાન દ્વારા સથવારોનો ઉદ્દેશ્ય યુવા પેઢીને તેમના સાંસ્કૃતિક વારસાને આગળ ધ્યાવવા પ્રેરણા આપવાનો છે.

ગત એપ્રિલમાં માદરે
વતન કેમ્પના ગરીબ જરૂરતમંદ
દર્દીઓની સેવા કરવા પાંચ
મેડિકલ કેમ્પનો હસમુખભાઈ
ભૂડિયા પરિવારનો અધૂરો રહેલ
નિર્ધાર રવિવારે ૧૦ હજારથી વધુ
દર્દીઓની સેવા કરી પરિપૂર્ણ થયો
હતો. કચ્છી લેવા પટેલ સમાજ આ
આરોગ્ય ગંગાનો ભગીરથ બની
મેદાને ઉત્તરતા કચ્છ જિલ્લાની કેમ્પ
સંસ્કૃતિના ઈતિહાસમાં એક
દિવસીય કેમ્પની સૌથી વધુ સંખ્યા
ઉમટી પડી હતી. ટીમ સમાજની
આયોજન શક્ના પરચાએ સેવા
કેમ્પ કરાય તે શીખવાડી દીધં હતા.

વહેલી સવારથી ૪
સરદાર પટેલ વિદ્યા સંકૂળ
દર્દીઓથી ઉભરાયું હતું. ત્રણો
માર્ગો કેમ્પ તરફ વહેતા થતાં ૪
લેવા પટેલ સમાજ ઉપર કચ્છની
જનતાને આરોગ્ય સેવાનો કેટલો
ભરોસો છે તેના દર્શન થયા. આ
છેક ધોળાવીરા થી લખપતના
અંતરિયાળ ગામો કંઠીપર થી લઈ
કુરન સુધીની પદ્ધી, આહિરત થી
માકપટ દરેક વિસ્તારના દર્દીઓ
ઉમટી પડતાં લેવા પટેલ સમાજનું
૧૬ એકરનું સંકૂળ સાંકૃંધ્યયું હતું.
દર્દી સાથે સગા સંબંધી આવતા ૨૦
હજાર જેટલા લોકોએ ભોજન
પ્રસાદ લીધો હતો. એક પ્રોફેસનલ
અદા થી ગોઠવાયેલ વ્યવસાયકમાં
સમયાણામાં રજીસ્ટ્રેશન વિભાગ,
ટેબલ, તાલીમ સ્ટાફ અને એક
પાનાંમાં લખવા સાથે ત્રણ નકલ
સાથે થઈ જાય તેવી કાર્બન કોપીની
નવતર સિસ્ટમે કમાલ કરી હતી.
બીજુ બાજુ ૧૨૫ જેટલા તબીબો,

આગામી દિવસોમાં કુચળના તમામ તાલુકાઓમાં
પ્રાકૃતિક કૃષિ વેચાણ કેન્દ્રનો પ્રારંભ કરવાનું આયોજન

પોજેક્ટ ડાયરેક્ટર,
આત્માની કચેરી દ્વારા રાજ્યમાં
પ્રાકૃતિક ખેતી વધે તથા ખેતી
ખર્ચમાં ઘટાડો થાય અને
ઉત્પાદનમાં વધારો થાય તથા
ખેડૂતોની આવક બમણી થાય તે
માટે સરકારના આયોજન દ્વારા
પ્રાકૃતિક કૃષિ અભિયાન હાથ
ધરવામાં આવેલું છે. જે અંતર્ગત
પ્રાકૃતિક કૃષિ કરતા ખેડૂતોને
પ્રોત્સાહન મળે તથા વેચાણ
વ્યવસ્થા ઉભી થાય અને ગ્રાહકોને
ઝેરમુક્ત શાકભાજી, અનાજ,
કઠોળ વિગેરે મળી રહે તેવા ઉમદા
હેતુથી શ્રી રામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટ-કુકમા
અને સાત્વીક સંસ્થા-માધાપરના
સહયોગથી પ્રાકૃતિક કૃષિ પેદાશ

વેચાણ કેન્દ્ર વિવેકાનંદ પાર્ક શેરી
નંબર-૦૧, રિલાયન્સ મોલની
બાજુવાળી શેરી, ભુજ હાટની
સામે, ભાનુશાળીનગર, ભુજ ખાતે
શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ વેચાણ
કેન્દ્ર અઠવાડીયામાં એક દિવસ
એટલે દર મંગળવારે સાંજે: ૪:૦૦
કલાકથી સાંજે:— ૭:૦૦ કલાક
સુધી ખુલ્લું રહેશે.

આ પ્રાકૃતિક કૂષિ પેદાશ
વેચાણ કેન્દ્ર કર્ય જિલ્લાના દેશી
ગાય આધારીત પ્રાકૃતિક ખેતી
કરતા ખેડૂતો કે જેઓ કોઈપણ
પ્રકારના રાસાયણિક ખાતર કે
જંતુનાશક દવાઓના વપરાશ
વગર = ગાડેલા શાકભાજી,
મસાલા, ફળપાકો, કઠોળ પાકો

વિગેરે પેદાશોનું સીધુ વેચાણ કરશે.
તો સ્વાસ્થ્યપ્રિય અને સ્વાદપ્રિય
જનતાને આ મહોત્સવનો લાભ
લેવા અનુરોધ છે.

આત્મા કયેરી દ્વારા
આગામી સમયમાં કચ્છ જિલ્લાના
દરેક તાલુકામાં આત્મા યોજના
સાથે સંકળાયેલ પ્રાકૃતિક કૃષિ
કરતા ખેડૂતો માટે પ્રાકૃતિક કૃષિ
પેદાશ વેચાણ કેન્દ્ર શરૂ કરવા
માટેનું આયોજન હોય જે ખેડૂતો
આત્મા યોજના સાથે સંકળાયેલ છે
અને પ્રાકૃતિક કૃષિ કરતા હોય
તેઓએ આત્મા કયેરી, ભુજનો
સંપર્ક કરવા પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર-
આત્માની અખબારી યાદીમાં
જણાવાયું છે

લેવા પટેલના મેડિકલ કેમ્પમાં દર્દીઓએ સંખ્યાનો ઈતિહાસ રચ્યો
ટીમ સમાજે આયોજનની શક્તિ દેખાડી, ૧૦,૨૦૮ દર્દી તપાસ્યા

આર.ડી. વરસાણી કુમાર
વિદ્યાલયની બિલીંગમાં ૩૦
જેટલા વિભાગોમાં દર્દીઓની
તપસ કરી હતી. વહેલી સવારે
૭.૩૦ થી સાંજે ૪.૩૦ સુધી
તબીબીઓએ કામ કર્યું હતું.
કેમ્પમાં ૧૮૫ જેટલા
સ્વયંસેવકોએ, લેવા પટેલ, કે. કે.
પટેલ હોસ્પિટલના સ્ટાફ, સંકૂલ
ધાત્ર-ધાત્રાઓ અને ખાસ નર્સિંગ
કોલેજની તાલીમાર્થાઓએ મોરચો
સાંભળ્યો હતો. કેમ્પમાં બ્રેસ્ટ
કેન્સરના નિદાન માટે મેમોશ્રાફી
સિક્નિંગ કરાઈ જેમાં ૫૨૧
મહિલાઓને વધુ તપસ માટે
તારવાઈ હતી. ૧૮૫૦ જેટલા
દર્દીઓને સોનોશ્રાફી માટે અલગ
તારવાયા હતા. જ્યારે ૧૫૦૦ને
એમ.આર.આઈ., ૧૨૦
સોનોશ્રાફી, ૩૦૦ ગુટણ બદલવા,
૫૨૧ મેમોશ્રાફી, ૧૩૦૦
સિટીસ્કેન, ૩૦૦ ડોપલર,
બાયપાસ માટે ૩૦ દર્દી નક્કી
કરાયા હતા.

સંખ્યા કેમ નોંધાઈ?
 સરકારી આયુષ્માન
 યોજના, વારંવાર થઈ રહેલ કેમ્પ
 છતા ૧૦૨૦૮ જેટલી સંખ્યામાં
 દર્દી કેમ આવ્યા તે સવાલનો
 જવાબ દર્દીઓ એજ આપ્યો હતો
 અનેક દર્દીઓ સાથે વાત કરી તો
 એક જવાબ મળ્યો (વિશ્વાસ) લેવા
 પટેલ સમાજ પાસે હાલ જિલ્લાની
 સૌથી મોટી બે હોસ્પિટલ છે અને

વર્તમાન ટીમ અધ્યક્ષ
ગોપાલભાઈ ગોરસિયાના
નેતૃવ્યમાં દાતાઓના ઉદાર હદ્ય
સેવા મધ્યમ બની રહી છે દાતા
કેશવલાલ પ્રેમજી ભૂડિયા,
કાનળુભાઈ ભૂડિયા પરિવારની
લાગણી સમાજે ફળીભૂત કરી હતી
દર્દીઓનો સમાજ પ્રત્યેનો
વિશ્વાસ પ્રત્યેક દેખાયો હતો.
ઉપાધ્યક્ષ કેશરાભાઈએ કહ્યું
સમાજની તાકાત દર્દીઓનો
વિશ્વાસ છે.

પ્રચારમાં તંત્ર સહયોગી
ગામ ગામ પ્રાથમિક શાળા, મોટા
ગામોમાં પી.એચ.સી. સેન્ટરનું
મજબૂત માળખું ધરાવતા તંત્રે
જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના
સહયોગે સૂચનાઓ પ્રસારિત કરી
હતી. જ્યારે બંને હોસ્પિટલના
સ્ટાફ કુચળ્ણા ૨૦૦૦ ગામોમાં
એક લાખ પેંપ્લેટ વિતરિત કર્યા
હતા. તેમાં નિશાળોના શિક્ષકોએ
પણ સહયોગ આપ્યો હતો.
સેવાની વાત ઘર ઘર પહોંચી હતી
અને નવો ઈતિહાસ રચાઈ ગયો
હતો. તો જિલ્લા આરોગ્ય
અધિકારીશ્રી ફૂલમાલીનું વહીવટી
સહયોગ માટે સન્માન કરાયું હતું.
દર્દીનો સાગર ઉમટ્યો દાતા
સરિતા બન્યા
હસમુખભાઈનું સેવા
સ્વપ્ન સાકાર કરતાં હજાર
દર્દીઓને સંબોધન કરતાં તેણે કહ્યું;
એક પણ દર્દી સેવા લીધા વગર

પરત ન જાય તેનું કાર્યકરો ખ્યાલ
રાખજો, સમય ઘટે તો ટોકન
આપજો પણ હુઃખીયો દ્વારેથી
પાછો ન જવો જોઈએ તેણે ઉદાર
હદ્દય મોટા ખર્ચ વાળી સર્જીનો
પણ કરાવી દેવાની લાગણી વ્યક
કરતાં સેવાનો જયઘોસ શુંજ્યો
હતો. તેમણે ટ્રસ્ટ અધ્યક્ષ
ગોપાલભાઈ ગોરસિયાના
નેતૃત્વને બિરદાવયું હતું. પ્રારંભે
વેલજ્જભાઈ પિડોરીયા
(વી.આર.પી.) એ મહેમાનોનું
સ્વાગત કર્યું હતું.

પ્રારંભે નાના ઉદ્ઘાટન
કાર્યક્રમનો દીપ દાતા પરિવાર
સાથે સમાજના મોભી આર.આર.
પટેલ, કે.કે. પટેલ સુપર
સ્પેશિયાલીટી ડોસ્પિટલનાના
નામકરણ દાતા કાનજીભાઈ
કુંવરજી વરસાણી પરિવાર,
ધનભાઈ બહેન, હસુભાઈના
ધર્મપત્ની પુષ્પાબહેન હાજર રહ્યા
હતા. આ પ્રસંગે બોલતા ટ્રસ્ટ
અધ્યક્ષ ગોપાલભાઈ ગોરસિયાએ
સમાજ વિકાસનો શ્રેય હસુભાઈને
આપ્યો હતો. તેમણે ઉમેર્યું કે લુજ
સ્વામિનારાયણ મંદિરે ૨૦૧૦માં
જે રીતે સમાજ સાથે રહી મેડિકલ
કેન્દ્ર કર્યો ત્યારે જે સંખ્યામાં
દર્દીઓ ઉમદ્યા તેથી પણ વિશેષ
સંખ્યા સેવાનો લાભ લેશો તે તમામ
યશ હસુભાઈ પરિવારને છે. અમે
તો નાના કાર્યકરો તરીકે ફરજ
નિભાવી છે.

ઉપस্থિત આગેવાનો

દાતા હસમુખભાઈ ભૂડિયા, સમાજ પ્રમુખ વેલજીભાઈ પિડોરીયા, શશિકાંતભાઈ વેકરીયા (લંડન), કે.કે. જેસાણી (બળ દીયા), પરબત ભીમજી સિયાણી (કંપાલા), કલ્યાણભાઈ રવજી વેકરીયા, લક્ષ્મણભાઈ બરન્ટોક, આર.એસ. હીરાણી, પ્રીતિબેન રમેશ, નારણભાઈ મેપાણી, ઈશ્વર પુંજાણી, ગિલેશ ભૂડિયા, હિતેશ જેસાણી, દેવશીભાઈ હાલાઈ, ઘનજીભાઈ ભંડેરી, અરજણભાઈ પિડોરીયા, નાનજીભાઈ કાનજી પિડોરીયા, રવજીભાઈ ગોરસિયા, કાનજીભાઈ રાબડીયા, પૂર્વ પ્રમુખ વેલજીભાઈ રામજી પિડોરીયા, લાલજીભાઈ મેઘજી હીરાણી (વાટકો), રમેશ ભૂડિયા, કિશોર હાલાઈ, ગોવિદભાઈ, પ્રેમજીભાઈ જેસાણી, મનીષ વરસાણી, મનજીભાઈ (મામાકાંતા) મેડિકલ ટીમના ડૉ. તૃભિ સૌંથાલિયા, ડૉ. સચિન મહેતા, અંકિત ટાંક, ડૉ. અર્પિતા માણેક, ઉર્મિ પટેલ, શૈલેસ પટેલીયા, અલ્પેશ ચૌહાણ, સાવન વાધજીયાણી, અવનિશ હિરાણી, લેવા પટેલ ટીમના ડૉ. પ્રભવ અંતાણી સહિતના ટ્રસ્ટીઓ સાથે રહી વ્યવસ્થામાં સહયોગ આપ્યો હતો. તો ચોવીસીના કાર્યકરોએ જરૂરે મત ઉછાવી હતી.

શોશ્વયાલ મિડિયાના

૨૩ ઘોથી...

દેવેન્ડ પટેલ વડોદરા

આપણા આયુર્વેદમાં કહું છે ખાતા હોય ત્યારે મધ્યમાં થોડું પાણી પીવું એ અમૃત સમાન છે અને ખાદ્ય પદ્ધી પાણી પીવું એર સમાન છે. કોઈ દિવસ આ બાબતમાં વિચાર્યું છે? બીજું, આ વાતને ખેતી સાથે શું લેવા દેવા? ચાલો થોડી માહિતી મેળવીએ.

જ્યારે આપણે ખાઈએ છે અને ખોરાક આપણી હોજરીમાં જ્ય છે ત્યારે તેમાં હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ (HCl) ભાગે છે. જે પાચનમાં ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે, કારણ કે તે ખોરાકને નાના કણોમાં તોડે છે જે શરીર શોષી શકે છે.

HCl ખોરાકમાં રહેલા પ્રોટીન અને ચરબી જેવા જટીલ અણુઓને નાના અણુઓમાં તોડે છે, જેથી તે અંતરદાં દ્વારા શોષી શકાય. પોષક તત્વો, કેટલાક ખનિજો જેવા કે આયરન અને ડેલિશિયમને વધુ

ઓર્ગનિક એસિડનું ખેતીમાં મહત્વ

સરળતાથી શોષી શકાય તેવી સ્થિતિમાં લાવે છે. આ પ્રક્રિયામાં પાણી એક મહત્વ નો ભાગ ભજવે છે. ઓછા પ્રમાણમાં પાણી આપણે ખાદ્યેલ ખોરાકમાં એસિડ અને બીજાં એન્ઝાઈમ સારી રીતે ભેગવી દે છે. જેથી ખોરાક ભરાબર પચી જ્ય અને આંતરડા તેનાથી જોઈતો કસ લઈ શકે. પણ ખાદ્ય પદ્ધી વધું પાણી પીવાથી આ એસિડ અને એન્ઝાઈમની તીવ્રતા સાંક્રતા ઘટાડે છે. જેને કારણે ખોરાક પાચન સારી રીતે થયું નથી. આ વાત આપણાં આયુર્વેદને ખબર હતી તેથી ખાદ્ય પદ્ધી પાણી પીવાની નાં પાડવામાં આવી છે...

ઉપરની એસિડની વાતને હવે ખેતીના સંદર્ભ માં સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ. સુપર ફોર્સેટ અને DAP બનાવવામાં એસિડ વપરાય છે, જેથી ફોર્સેટ અને નાઈટ્રોજન દ્રાવ્ય બને અને વનસ્પતિ તેને ગ્રહણ કરે. કુદરતની એક અજબની કારીગરી છે. કુદરતે વનસ્પતિને જોઈતા બધા મિનરલ્સને જમીનમાં કરોડો વર્ષથી જોઈતા બધા તત્ત્વો યોગ્ય પ્રમાણમાં

મળતા નથી. જ્યારેથી હરીત કાન્સિ શરૂ થઈ ત્યારે જમીનોમાં યોગ્ય પ્રમાણમાં કાર્બન, વિવિધ પ્રકારના બેક્ટેરિયા, ફંગાઈ વગેરે હતાં એટલે શરૂઆતના તબક્કામાં ઉત્પાદન સારુ મળ્યું પણ જેમ જેમ જમીનમાં કાર્બનનું પ્રમાણ ઓછું થયું ગયું, જીવાણૂં ઓની જગ્યાએ વિષણૂં ઓની સંખ્યા વધતી ગઈ તેમ તેમ આપણી ખેતી મુશ્કેલ અને નુકશાનવાળી થતી ગઈ....

આટલાં વર્ષો થી આપણે DAP વાપરીએ છે તેનો એટલો મોટી જથ્થો અલભ્ય સ્વરૂપમાં આપણી જમીનોમાં છે. ઘણાં ખેતોમાં તે ૮૦ થી ૧૦૦ વર્ષ ચાલે એટલો જથ્થો અલભ્ય સ્વરૂપમાં છે. તેને લભ્ય કરવાં જમીનમાં એવા જીવાણૂં જરૂર છે જે આવા અલભ્ય તત્ત્વોને લભ્ય સ્વરૂપમાં લાવવામાં મદદ કરે...

આજે આપણી ખેતી બાંધણી થય ગઈ છે. કેફી પદાર્થો, દારુ કે સામાન્ય ચા ના બાંધણીની હાલત જોજો. તેને એ ના મળે તો રઘવાયા બની જ્ય. એમને એ લત છોડાવવા તેને તબક્કા વાર ઓછા કરતા જઈએ તો કંઈ કેર પડે. તેવું કંઈ ખેતી માટે છે. જમીનો, બિયારણો વાસ્તવમાં બંધાણી બની ગયા છે. તો તેમને લાઈન પર લાવવાનું કામ દારીએ એટલું સરળ નથી. તેથી ઘણા ખેડૂતો પ્રાકૃતિક ખેતી તરફ વળે છે અને નુકશાન કરી પાછ કેમિકલ ખેતી તરફ વળી જ્ય. છે. જે ભાગે ખેતી કરાવે છે તેમના ભાગિયા કુદરતી ખેતી માટે તેયાર નથી થતા. એટલે પરિસ્થિતિ જે રીતે બદલાવી જોયે એ રીતે બદલાતી નથી. જ્યારે આપણે રાસાયણિક ખેતીમાંથી કુદરતી ખેતી તરફ વળીએ છે ત્યારે સમજો કે ખેતીનો પુનર્જન્ય થઈ રહ્યો છે. તો આ પરિસ્થિતિને જુદી રીતે સાંભળ વી પડે. પહેલાં જમીન અને પાણીના (pH) પી-એચ સુધારવાનું કામ કરવું પડે. જમીનમાં રહેલાં વિષણૂં ઓનોનો સફાયો અને સાથે સાથે સારા જીવાણો અને ફંગાઈનું સૌવર્ધન કરવું જરૂરી છે. જમીનમાં જીવો, જીવસ્ય ભોજનમ્બાળું જંગલ રાજ લાવવું જરૂરી છે. કુદરતે જમીનની અંદર અને બહાર જે જીવો જીવસ્ય ભોજનમ્બાળું જંગલ રાજ બનાવ્યું છે સાચા અર્થમાં તો પોષક તત્ત્વોની વ્યવસ્થા માટે છે. જ્યારે આ કુદરતી

વ્યવસ્થા આપણા ખેતરમાં સ્થાપિત થશે ત્યારે જમીનો બદલવાનું ચાલું થશે ખેતી નફાકારક બનશે... પાણીના (pH) પી-એચ બદલવા પણ એટલા જરૂરી છે. એ જેમ જેમ જમીનનું કોમ્પેક્સન ઓછું થયું જશે, જમીનમાં કાર્બન અને હ્યુમિસ વધતું જશે તેમ તેમ બદલવા આવતો જશે. કુદરત જેવો કોઈ કેમિકલ નથી એ ભૂલવું ના જોઈએ....

કુદરતી ખેતી તરફ વળવું હોય તો મિલેટના પાકો લેવા જોઈએ. ઓછા પાણી અને ઓછી ગુણવત્તાવાળી જમીનો આવક અને ખર્ચને બેલેન્સ કરવામાં મદદ કરશે. જે ભાઈઓ મિલેટ ઉગાડતા હોય તે બધાનું માર્ગદર્શન કરી શકે છે....

કુદરતને પ્રેમપૂર્વક વ્યવહારમાં લાવવી જરૂરી છે. કુદરતમાં એશાં છે જે આપણાને તંદુરસ્તી સાથે સમૃદ્ધિ આપી શકે. બીજા કોઈનામાં નથી. આજની કૃષિ વ્યવસ્થા એક હાથે પૈસા આપશો તો બીજા હાથે તંદુરસ્તી અને પૈસા બતે લઈ લેશો. રસ્તો બદલવામાં ડાપડા છે....

જીરો કેન્સર અભિયાન એ દરેક કુટુંબને એર મુક્ત ખેતી દ્વારા આર્થિક રીતે સબળ અને તંદુરસ્ત બનાવવાનું અભિયાન છે. સાહેબ, આજે જ તમારા દિકરા - દિકરી સામે સંકલ્પ કરો કે હું તમને એર મુક્ત પર્યાવરણ આપવા માટે મારા તન, મન અને ધનથી નાની શરૂઆતથી પુર્ણતા તરફ જઈશ.

"જ્યકુચ"માં ઓનલાઈન લવાજમ ભરવા માટે વિગત

ખાતાનું નામ : જ્યકુચ

JAYKUTCH

બેન્ક : સેન્ટ્રલ બેન્ક ઓફ
ઇન્ડીયા

શાખા : ભુજ(કુચ)

ખાતા નંબર :

3183285279

આઈઓફોસ્સસી :

CBIN0280589

રકમ જમા કરાવ્યા બાદ

મો.નં. ૮૮૨૫૧ ૭૪૫૮૮

પર જાણ કરવી

(વાર્ષિક લવાજમ

રૂ. ૧૫૦/-)

(એક વર્ષથી વધુ સમય માટે પણ
લવાજમ ભરી શકો છો)

અમે જાણવા માગીએ છીએ

૦ અમારું સામયિક આપને નિયમિત રીતે મળે છે? હા/ના

૦ સામયિક અન્ય લોકોને વાંચન માટે આપો છો? હા/ના

૦ શું આપ તમામ લેખો/વિગતો ઉડાણપૂર્વક વાંચો છો? હા/ના આપને પસંદ છે? હા/ના

૦ લેખ કે